

Beleidsplan 2023-2024

Stichting Dialoog NJI

I Inleiding

- Ontstaan van de Stichting (waar komen we vandaan)
- Oprichting van de Stichting in 2015 (incl. reden)
- Geboekte resultaten en huidige situatie (en wat zijn de ambities voor de komende jaren om te komen tot een Stichting met blijvende toegevoegde waarde).

De Tweede Wereldoorlog (WO2) schudde onze sociale normen, waarden en zekerheden grondig door elkaar en mensen en samenlevingen zochten in veranderende landschappen na de oorlog naar een nieuwe moraal en zin van het leven, weg van traditionele of religieuze focus en in verschillende contexten van natievorming. Dit gold niet alleen voor Nederland, maar ook voor Indonesië en Japan.

Tegen deze achtergrond kwamen in 2000 Japanners en Nederlands-Indische mensen in Nederland bijeen om met elkaar de dialoog aan te gaan over de gebeurtenissen in WO2 in ZO Azië en de direct daarop volgende jaren, in een poging de diepe wonden en zelfs haat te overwinnen die waren achtergelaten door de gewelddadigheden tijdens WO2 in Indonesië en in de periode direct daarna. De daaruit voortvloeiende dialoog conferenties vonden jaarlijks plaats en trokken publiek van verschillende leeftijden en direct of indirect geraakt door deze gebeurtenissen, hetzij als slachtoffer, vermeende dader, nakomeling, of geïnteresseerde in de gezamenlijke geschiedenis.

In 2015 werd de *Stichting Dialoog Nederland, Japan, Indonesië (NJI)* opgericht en ANBI status verkregen.

De conferenties illustreren een voortschrijdend inzicht in de rol van het nationale narratief in het proces van overwinnen van trauma op persoonlijk en maatschappelijk niveau. Door de soms botsende feiten en herinneringen te delen met voormalige vijanden en hierover op respectvolle wijze in gesprek te gaan ontstonden openingen voor erkenning, traumaverwerking en verzoening. In de dialooggesprekken, volgend op een programma van lezingen, relevant voor het vigerende thema, kwamen persoonlijk ervaren, beschadigde (historische) relaties aan de orde, evenals de impact die dit op iemands eigen leven en dat van hun nakomelingen heeft gehad en werd de pijn met elkaar gedeeld. Velen uit de eerste generatie die de oorlogs- verschrikkingen hebben meegemaakt, hadden daar nooit over kunnen spreken.

Ook werden in de achterliggende jaren drie symposia georganiseerd. Sociaal-wetenschappelijk onderzoek gepresenteerd in de symposia hielp om de verschillende perspectieven in onze gedeelde geschiedenis te zien en ook om te begrijpen hoe trauma te maken heeft met de manier waarop een persoon of een voorouder omgaat met zware gebeurtenissen (moral injury) en hoe dat doorwerkt in de volgende generaties (intergenerationele trauma overdracht). We kwamen tot het inzicht dat het naast het herkennen van persoonlijk trauma absoluut noodzakelijk is om een goed begrip te hebben van hoe trauma, als geglobaliseerd medisch idioom, is ingebed in en gekoppeld aan een scala van lokale culturele en religieuze discoursen en praktijken. En ook hoe het wordt

erkend en toegeëgend door de samenleving in Nederland, Japan en Indonesië.

De verschillende perspectieven dragen tevens bij aan een verbreding van kennis en inzichten in een gedeelde geschiedenis, wat vervolgens meegenomen kan worden in de verdieping van bestaande curricula over deze periode in de geschiedenis; zowel in Nederland als in Japan en Indonesië.

De Stichting heeft de herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog en de periode nadien en de uitwisseling daarover tussen de verschillende generaties en nationaliteiten (in Nederland en Japan) in diverse publicaties vastgelegd. Elke conferentie blijkt weer nieuwe verrijkende verhalen op te leveren. <https://www.dialoognij.org/nl/conferenties/>. Tevens wordt er naar gestreefd dat in de drie landen, veelal door universiteiten, de publicaties worden opgenomen zodat zij ook in de toekomst voor een jong publiek beschikbaar blijven.

Sinds 2014 vonden ook in Japan dialoog conferenties plaats, gefaciliteerd door de Nederlandse ambassade en ondersteund door het ministerie van Buitenlandse Zaken van Japan in het kader van het Peace Exchange Program. Deelnemers aan dit programma gingen daarbij in gesprek met overwegend jong-Japanse volwassenen. Ook werden, met name in de regio Nagasaki, educatiematerialen ontwikkeld in samenwerking met de Stichting; deze worden inmiddels op scholen in Japan en in Nederland gebruikt. Door deze gerichte activiteiten zijn bruggen ontstaan tussen burgers in Nederland en Japan. Een voorbeeld hiervan is het oorlogsmonument in Fukuoka 2 dat is opgericht door burgers van Nagasaki in samenwerking met de Stichting.

In Indonesië vond in mei 2022 de eerste dialoog conferentie plaats, georganiseerd in samenwerking met Universitas Airlangga in Surabaya. Het Indonesisch perspectief verschilt significant van het Nederlandse en van het Japanse. Verder heeft Indonesië zijn eigen trauma's opgedaan in de latere jaren, waarbij vele burgers omkwamen. Maar ook hier is onderkend dat het onder ogen zien van de trauma's en het dialoog principe ook vandaag de dag kan bijdragen in het overbruggen van de verschillende ervaringen, en openingen kan creëren voor gedeelde nieuwe inzichten voor de toekomst.

Strategie en activiteiten om onze ambities in de komende twee jaar te blijven realiseren, is vastgelegd in dit beleidsplan 2023-2024 dat tot stand kwam door middel van consultaties binnen het bestuur en met deskundige derden. De reeds geplande activiteiten van 2023 zijn in dit plan opgenomen.

II Belangrijke trends en ontwikkelingen

Wij signaleren de volgende trends en ontwikkelingen die van belang zijn voor onze stichting:

- Er is een positieve ontwikkeling gaande om de herinneringen aan het verleden te internationaliseren op de wijze waarop de Stichting dit al geruime tijd doet in het

kader van de projecten in Japan en Nederland; hierbij wordt de gedeelde geschiedenis van Nederland en Japan gecombineerd met educatieve en maatschappelijke betrokkenheid van de lokale bevolking en degenen die daar interesse voor hebben. In Indonesië is recentelijk een begin gemaakt in samenwerking met geschiedenis faculteiten van een paar Indonesische universiteiten.

- Er is een toenemende belangstelling (jong en oud) voor de koloniale geschiedenis vóór WO2 (slavernij, N-I verleden, migratie, dekolonisatie en vrijheidsstrijd); polarisatie is daar niet zelden het gevolg van. Vanuit NJI perspectief is daar nog veel zinvols te halen en te brengen.
- Er is een toenemende trend om herdenkingen ook vanuit wetenschappelijk en educatief perspectief te benaderen, terwijl niet zelden juist het verleden wordt achtergelaten en de actualiteit leidraad is. Ook hier kan het dialoogmodel van nut zijn.
- Oral history/persoonlijke verhalen over het Nederlands koloniaal verleden (o.a. door recente publicaties uit onderzoek) komen in toenemende mate naar buiten, echter dialoog wordt zelden of niet toegepast omdat ook hier vaak een bepaald (politiek of ander) doel wordt nagestreefd, “politisering van de geschiedenis”.
- ‘Inconvenient truth’ kan tegenstellingen creëren, maar indien in een dialoog format gebracht juist begrip opwekken.
- Afnemend vertrouwen in politiek en overheid in de maatschappij hetgeen polarisatie versterkt (vluchtelingenstromen worden niet zelden gebruikt als polariserend middel). Vergelijk ook de debatten of niet-debatten over de corona pandemie. De Stichting houdt zich verre van de vermenging van illusie en werkelijkheid.

III Belanghebbenden en hun belangen

Mede gerelateerd aan de beschreven trends en ontwikkelingen en de opgedane ervaringen, zijn de volgende belanghebbenden en hun belangen relevant voor het voortbestaan van de Stichting om haar missie te kunnen (blijven) realiseren. De belanghebbenden en hun belangen kunnen als volgt worden onderscheiden:

Sociaal-maatschappelijk belang

- *Direct betrokkenen* (en daaropvolgende generaties ervan): door ervaringen te vertellen en eventuele trauma's te erkennen en bespreekbaar te maken.
- *Jongeren* kunnen bijdragen aan eigen identiteit en beter begrip van ouders en grootouders. Hieronder zijn ook jongeren van niet – Nederlandse afkomst, die de geschiedenis van en met Nederland willen (leren) kennen. Verder kan het erkennen en herkennen van een bepaald aspect uit het verleden heilzaam werken in dialoog verband.
- *Lerarenopleidingen geschiedenis, lessen burgerschap, wetenschappers, politici en media*: behoefte aan inclusief documentatiemateriaal en lesbrieven.
- *De politiek*: terugwinnen van breed vertrouwen vanuit de samenleving: herstellen van dialoog tussen overheid en samenleving zou een eerste stap kunnen zijn (waarde van het dialoog principe). Relevante maatschappelijke organisaties: samenwerken, delen expertise.

Private partijen, loterijen

Belang van sociaal-maatschappelijke betrokkenheid (imago), door het doen van schenkingen.

IV Vraag en aanbod: kerntaken en diensten van de Stichting

Om aan de behoeften van de belanghebbenden te kunnen voldoen en blijvend het dialoog principe te kunnen blijven ontwikkelen, is het noodzakelijk om de kerntaken en diensten van de Stichting hierop af te stemmen.

Vraag en aanbod

- Er is behoefte aan dialoog bij de eerder genoemde belanghebbenden om het oorlogsverleden (WO2) te verwerken door erkenning, wederzijds begrip en uiteindelijk verzoening. De naoorlogse periode (onder andere de dekolonisatie van Nederlands-Indië en de onafhankelijkheidsstrijd van Indonesië) is een belangrijk element hierin omdat het werk van de Stichting voor een (groot) deel betrekking heeft op deze periode. Maar ook de verbanden ervoor en erna dienen niet vergeten te worden.
- Stimuleren van bewustwording van de (pre- en post-)oorlogsgeschiedenis bij jongeren via dialoog
- Vanuit een dialoog-perspectief geschiedenis onderwijzen kan een van de speerpunten zijn van een dialoog aanpak, respectievelijk als aanvulling op het bestaande materiaal dat vaak alleen de “Grote Geschiedenis” behandelt.

Randvoorwaardelijke kerntaken

- Passende en stabiele organisatorische, financiële basis en netwerken
- Waarborg relevante / goede expertise, ook bij bestuur, vrijwilligers- en adviseurs bestand

V Missie, Visie en Gedragscode

De **missie** van de Stichting vormt haar bestaansreden waarin een aantal kernwaarden is besloten. De missie luidt:

“De Stichting is in Nederland, Japan en Indonesië een relevante partner die via dialoog een duurzame toegevoegde waarde levert aan verzoening vanuit een gedeeld verleden”.

De **visie** van de Stichting geeft haar ambities aan waaraan de gestelde doelen zijn gerelateerd. De visie luidt:

“De Stichting streeft naar een toekomst van vrede en vrijheid op basis van erkenning en wederzijds begrip, die ook kunnen leiden tot verzoening, juist door het dialoogmodel. Wij werken vanuit respect en gelijkwaardigheid”.

Vanuit de kernwaarden van de Stichting is de volgende **gedragscode** van toepassing:

- *Wij zijn een betrouwbare partner*
- *Wij zijn transparant*
- *Wij zijn collegiaal naar elkaar en onze partners*
- *Wij hanteren in ons werk het dialoog principe*

VI Strategie

Op basis van de analyse van hetgeen benoemd is in de voorgaande hoofdstukken, is een strategie gekozen waarbij de Stichting niet alleen wordt versterkt en meer toekomstbestendig wordt gemaakt, maar vooral haar missie kan volbrengen. Hierbij nemen wij zowel externe (kansen en bedreigingen) als interne (sterke en minder sterke) factoren mee.

De meest relevant geachte *kansen* zijn:

- uniciteit van het dialoog principe ten aanzien van het verleden en het betrekken van jongeren
- samenwerken met onderwijsinstututen in alle drie de landen, als aanvulling op het bestaande pakket / aanbod
- waardering voor de inhoud, filosofie en rol, waardoor bereidheid is tot subsidiëring, schenking en donatie

De meest relevant geachte *bedreigingen* zijn:

- te kleinschalig opereren, waardoor potentiële partners kunnen afhaken (onzekerheid of de Stichting het kan waarmaken)
- te ambitieus zijn
- afnemende motivatie externe betrokkenen
- beperkte financiële basis (vanwege de huidige kleinschalige projectmatige aanpak)
- mogelijk politieke gevoeligheden

De meest relevant geachte *sterke punten* zijn:

- huidige netwerk in Nederland, Japan en Indonesië
- neutraliteit
- dialoog principe
- aandacht voor moral injury en intergenerationele trauma
- gedreven en getrainde vrijwilligers
- toenemende naamsbekendheid

De meest relevant geachte *zwakke punten* zijn:

- smalle financiële basis
- beperkte bestuurs capaciteit
- beperkte ingang in regulier onderwijs

Op basis van de analyse zijn de volgende *maatregelen* benoemd:

- de organisatorische basis van de Stichting versterken door uitbreiding van de bestuurs capaciteit, het delegeren van projecten naar projectgroepen en uitbreiding van ons vrijwilligersnetwerk
- financiële basis versterken door potentiële fondsen/subsidies beter in kaart te brengen en vergroten en onderhouden van ons netwerk en actiever fondsen te werven

- dialoog capaciteit in de drie landen professionaliseren, ook met het oog op het bereiken van jongere doelgroepen
- informatie, educatie en communicatie (IEC) activiteiten versterken en uitbreiden, met name onder jongeren
- borgen van onze documentatie materialen
- politieke gevoeligheden in Nederland en daarbuiten blijven monitoren
- allianties met erkende instituties om impact te vergroten.

Bovenstaande zijn de ingrediënten om voor de komende jaren de doelen vast te stellen, verdeeld over 2 jaar.

VII Hoofdoelen 2022-2024

Op dit moment zijn de bouwstenen voor het samenstellen van een twee jaren beleidsplan op hoofdlijnen aanwezig. Dit proces zal nog verder moeten worden ontwikkeld en verfijnd.

Het hoofddoel is de belangrijkste uitkomsten, conclusies en leermomenten gedestilleerd uit de dialoog conferenties en symposia in compacte en samenhangende eenheden vast te leggen en borgen zodat zij op een duurzame wijze toegankelijk en beschikbaar zijn voor onze doelgroepen (voornamelijk jongeren).

Wij beogen dit te bereiken door:

(A) produceren van een serie podcasts aan de hand van te selecteren thema's gedestilleerd uit het beschikbare materiaal van de Stichting, waarbij ook het Japanse en Indonesische perspectief aan de orde komt (2024)

(B) selectie, bewerking en montage van het bestaande videomateriaal tot korte clips die vervolgens op voor jongeren bekende en gebruikte media worden gepubliceerd. De Stichting heeft hiervoor een in Nederland verblijvende Indonesische stagiair aangetrokken, die ook zal samenwerken met studenten van Gadjah Madah universiteit in Yogyakarta en Airlangga universiteit in Surabaya (2023-2024)

(C) inpassen van de resultaten van A en B in het bestaande lesmateriaal, zowel in Nederland, als in Japan. Het lesboekje gebaseerd op het persoonlijke verhaal van een jonge marinier die door de Japanners krijgsgevangen werd gemaakt en naar Japan/Nagasaki overgebracht werd om daar de oorlog uit te dienen in een interneringskamp, hetgeen hij nauwelijks overleefde (2023)

(D) het organiseren van een (hybride) dialoogconferentie gericht op substantiële deelname door jongeren. Dit ter bewerkstelling van onderling begrip en erkenning van het gezamenlijk oorlogsverleden, het borgen van een genuanceerde herinnering aan WO2 en daarmee het creëren van een vruchtbare voedingsbodem voor een inzet van jongeren gericht op het belang van dialoog en verzoening (2024)

Resultaten

(A) er zullen 4 podcasts geproduceerd zijn, met thema's die aansluiten bij onze missie en de problematiek die in onze conferenties en symposia aan de orde werd gesteld, waarbij het belang van dialoog/triloog als een middel om wederzijds begrip te genereren over ons gemeenschappelijke verleden duidelijk wordt geïllustreerd

(B) door middel van een door ons ontwikkelde (sterkere) communicatie strategie zijn met name jongere doelgroepen bereikt. Op basis van het bestaande videomateriaal zijn door onze stagiair korte videoclips ontwikkeld. Hierbij zijn ook geschiedenisstudenten uit Indonesië en Japan betrokken geweest. In aansluiting op het huidige informatie- en digitale tijdperk zijn naast de website van de Stichting, sociale media zoals Instagram, YouTube, LinkedIn, Spotify en Facebook ingezet.

- (C) het voeren van dialoog als een gebaar van vergeving en verzoening is meer op waarde geschat in het onderwijs door middel van aanpassingen in het bestaande didactische materiaal. Deze aanpassingen grijpen terug op de inzichten verkregen uit de dialoog conferenties en de symposia georganiseerd door de Stichting in de afgelopen jaren. De finale versie van het lesboekje (voor onderwijs in Nederland en in Japan) is online en als hard copy beschikbaar.
- (D) als sluitstuk van het project is de 24^e dialoog conferentie in het bestaan van de Stichting georganiseerd en zijn de resultaten gepubliceerd op YouTube, de website van de Stichting en gedeeld via de ander communicatiekanalen
- (E) als een gevolg van effectieve netwerking is de Stichting algemener erkend als pleitbezorger om door kennis en erkenning van de door Nederland, Japan en Indonesië gedeelde geschiedenis, wederzijds respect en begrip te krijgen met het doel tot verzoening te komen met het verleden voor en tussen allen die een betrokkenheid hebben met die gedeelde geschiedenis.

Indicatoren voor de duurzame borging van de resultaten:

Door het vastleggen van de verschillende resultaten op video en film en dit vervolgens toegankelijk te maken op YouTube en de website van de Stichting, menen wij zorg te dragen voor een duurzame borging. Bovendien verwachten wij dat de samenwerking met Gadja Madah en Airlangga universiteiten in Indonesië en onderwijsinstellingen in Nederland en Japan zal bijdragen aan een duurzame borging van onze activiteiten.

Onze plannen voor 2023 en 2024 zijn geslaagd als:

- (A) de podcasts toegankelijk zijn op YouTube en bekeken worden en tot interactie met de doelgroep geleid hebben
- (B) de videoclips gemaakt van het bestaande videomateriaal toegankelijk zijn via social media in de drie landen en bekeken worden en tot interactie geleid hebben
- (C) de aangepaste lesstof op scholen in Nederland en Japan gebruikt wordt
- (D) minstens de helft van de deelnemers aan de conferentie jonger is dan 30 jaar

Belangrijke randvoorwaarden zijn:

- Organisatorisch fundament effectiever op orde maken om de missie en visie blijvend uit te dragen, de beleidsdoelen te realiseren en proactief in te spelen op relevante ontwikkelingen.
- Het verkrijgen van de benodigde fondsen om onze plannen te realiseren.

VIII Begroting